EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.10.2021
COM(2021) 668 final

2021/0348 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) raames vastu võetava otsuse suhtes, millega muudetakse selle protokolli, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest (edaspidi „avamereprotokoll“), lisasid

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) ja selle protokollide osalisriikide 22. istungil liidu nimel võetav seisukoht seoses selle protokolli, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest (edaspidi „avamereprotokoll“), lisade muutmise otsuse kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Protokoll, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest

Barcelona konventsioon ja selle seitse protokolli, mis võeti vastu Vahemere tegevuskava osana, moodustavad peamise piirkondliku õiguslikult siduva mitmepoolse keskkonnalepingu Vahemere jaoks.

Avamereprotokoll on üks Barcelona konventsiooni seitsmest protokollist. Selles käsitletakse kõiki avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside aspekte Vahemerel, samuti hõlmab see meetmeid avameretegevuse kõikides etappides tekkiva reostuse vähendamiseks ja avamereostuse juhtumitele reageerimiseks, sealhulgas vastutust ja hüvitamist käsitlevaid aspekte.

Euroopa Liit on avamereprotokolli osaline[1].

2.2. Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istung

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istungil kohtuvad ministrid ja kõrgemad ametnikud, kes esindavad kõiki Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriike.

Avamereprotokolli artikli 31 kohaselt kohaldatakse käesoleva protokolli suhtes Barcelona konventsiooni sätteid, milles käsitletakse kõiki protokolle.

Vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 25 on Euroopa Liidul (edaspidi „liit“) tema pädevusse kuuluvates küsimustes nii palju hääli, kui mitu liidu liikmesriiki on konventsiooni ja selle ühe või mitme protokolli osalisriigid. Liit ei kasuta oma hääleõigust, kui seda teevad liikmesriigid, ja vastupidi.

Barcelona konventsiooni artikli 22 kohaselt võetakse muudatused vastu kõnealuse protokolli osalisriikide kolmeneljandikulise häälteenamusega.

2.3. Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide 22. istungi kavandatav akt

Barcelona konventsiooni ja selle avamereprotokolli osalisriikidel on kavas 7.–10. detsembrini 2021 toimuval 22. istungil võtta vastu akt (edaspidi „kavandatav akt“) seoses avamereprotokolliga, mis käsitleb kõiki avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesse Vahemerel ning sisaldab meetmeid avameretegevuse kõikides etappides tekkiva reostuse vähendamiseks ja avamere reostusjuhtumitele reageerimiseks.

[1] ELT L 4, 9.1.2013, lk 13–14.

Kavandatavate muudatuste eesmärk on muuta avamereprotokolli I, II, III, IV ja VII A lisa, et viia need kooskõlla avameretegevusega seotud märkimisväärse regulatiivse, teadusliku ja tehnilise arenguga, mis on saavutatud nii piirkondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil, sealhulgas Vahemere tegevuskava ja Barcelona konventsiooni süsteemi asjakohase arenguga.

Avamereprotokolli lisa muudatused on liidule siduvad vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 29.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Korduvalt on tunnistatud vajadust kaitsta Vahemere elurikkust ja ökosüsteeme, sealhulgas riikide jurisdiktsiooni alt välja jäävatel merealadel.

Avamereprotokolli lisade muudatustega ajakohastatakse avamereprotokolli lisasid, et kajastada avameretegevuse märkimisväärset regulatiivset, teaduslikku ja tehnilist arengut, mis on saavutatud nii piirkondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil, sealhulgas asjakohast arengut Vahemere tegevuskava ja Barcelona konventsiooni süsteemi raames, pöörates erilist tähelepanu nendele arengusuundadele, mis on seotud ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi rakendamisega ning säästva tarbimise ja tootmisega.

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide 22. istungil on vaja liidu seisukohta kavandatava akti suhtes, kuna sellega muudetakse avamereprotokolli lisasid. Need muudatused on liidule siduvad vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 29. Kuna lisade muudatustega ajakohastatakse Vahemere kaitse nõudeid, muudetakse liidu rahvusvahelisi kohustusi ja eesmärke ning parandatakse keskkonnakaitset, tehakse ettepanek, et liit toetaks kavandatud õigusakti vastuvõtmist.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise avaliku õiguse normide alusel õiguslik toime.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istung on kokkuleppeliselt, st Barcelona konventsiooniga loodud organ.

Kavandatava aktiga muudetakse Barcelona konventsiooni ühe protokolli, nimelt avamereprotokolli lisasid, ja seetõttu on selle vastuvõtmine õigusliku toimega akt.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta Barcelona konventsiooni ja selle protokollide institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, nimelt peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnakaitsega.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2021/0348 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) raames vastu võetava otsuse suhtes, millega muudetakse selle protokolli, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest (edaspidi „avamereprotokoll“), lisasid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsusega 2013/5/EL[2] Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) juurde kuuluva protokolli, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest (edaspidi „avamereprotokoll“) ning see jõustus 29. märtsil 2013.

(2) Barcelona konventsiooni artikli 18 kohaselt võib Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istungil võtta vastu konventsiooni protokollide muudatusi.

(3) Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriigid kavatsevad 7.–10. detsembrini 2021 toimuval 22. istungil võtta vastu otsuse, millega muudetakse selle protokolli, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest (edaspidi „avamereprotokoll“), lisasid.

(4) Kuna otsusega võetakse vastu avamereprotokolli lisade muudatused, mis on liidu jaoks siduvad, on vaja kindlaks määrata Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istungil liidu nimel võetav seisukoht.

(5) Kuna lisade kavandatavate muudatustega ajakohastatakse Vahemere kaitse nõudeid, mõjutatakse liidu rahvusvahelisi kohustusi ja eesmärke ning parandatakse keskkonnakaitset, tehakse ettepanek, et liit toetaks otsuse vastuvõtmist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide 22. istungil liidu nimel võetav seisukoht on toetada sellise otsuse vastuvõtmist, millega muudetakse selle protokolli, milles käsitletakse Vahemere kaitset mandrilava, merepõhja ja selle aluspinnase uuringutest ja kasutamisest lähtuva reostuse eest (edaspidi „avamereprotokoll“), lisasid.

[2] ELT L 4, 9.1.2013, lk 13–14.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja